

A magyar feltámadás reményében foglalkozni kell az összkeresztény kérdésekkel is.

A magyar feltámadás reményében foglalkozni kell az összkeresztény kérdésekkel is. A húsvéti ünnepkörben mi más lehetne erre alkalmas, mint a kézzel fogható titok, a torinói lepel körüli rejtélyek újabb megfejtése. BunyevácZsuzsa legújabb, eddig sehol nem publikált elemzésével kívánunk minden kedves látogatóknak áldott húsvétot a Hiszekegy hitvallása alapján.

"Ő pedig gyolcsot vásárolván, és levevén őt, begöngyölé a gyolcsba, és elhelyezé egy sírboltba" (Márk 15:46).

A kereszténység legbecsesebb ereklyéje a Torinói Lepel. Évszázadok óta makacsul tartja magát az a legenda, hogy az evangélisták által említett vászonba göngyölték kétezer éve Jézus holtestét, miután levették a keresztről. (Máté 27:59, Márk 15:46, Lukács 23:53, János 19:40 "lepedők"-et említ.)

A ma már a Vatikán tulajdonában lévő és Torinóban őrzött ereklye egy 436 X 110 centiméter nagyságú, egyetlen darabból álló anyag, amin szinte tiszta egyszínű szépialenyomatként, árnyyszerű foltként rajzolódik ki egy hosszú hajú, szakállas alak eleje és háta.

Mivel a vásznon a feltételezések szerint Jézus vére található, nem meglepő, hogy több kutató is azon a véleményen van, hogy a Lepel és a Grál azonos lehet. Erről számolt be például a torinói szindonológiai (A XX. században külön tudományág jött létre a Lepel vizsgálatára, szindon = vászonlepedő) konferencián például D. C. Scavoni angol történész.

Tekintsük át, mit tudunk az ereklye történetéről! (1)

Lepeltörténet

Kr. u. 30. körül: Edessza (a mai Urfa, Kelet-Törökország): Euszebiosz püspök írta 325 körül a *Historica ecclesiastica* című művében, hogy V. Abgár edesszai király (9-46 között) hírnököt küldött Jézusért Jeruzsálembe, hogy gyógyítsa meg. Levélváltásukból kiderült, hogy Jézus Tádét küldte a királyhoz maga helyett egy rejtélyes vásznon található

arcképpel, amitől Abgár meggyógyult és megtért Jézus tanítása szerint. (Egyes történészek szerint Jézus halotti leple lehetett összehajtogatva és bekeretezve úgy, hogy csak az arc volt látható. A Torinói Leplet és a Mandyliont az irodalmi hagyomány átütő erővel azonosítja. Az biztos, hogy a Mandylion követhető története - némi kihagyással - pont akkor ér véget, amikor megjelenik a korábban ismeretlen Torinói Lepel.)

57. körül: V. Abgár fia lesz az uralkodó, aki kegyetlenül üldözi az edesszai keresztényeket, az arcképet elrejtik a város nyugati kapujánál.

177. körül: VIII. Abgár uralkodása alatt újra vallási tolerancia figyelhető meg a keresztények irányába. Legendák szólnak Krisztus és Abgár levelezéséről. Évszázadokig semmit se tudni a rejtélyes arckép létezéséről, valahol hermetikusan elzárva hever.

525.: Árvíz sújtja Edesszát, majdnem minden elpusztul. Az értékes tárgyat az újjáépítés során a városfal egyik üregében találják meg. 544-ben Eulaliosz püspök kijelentette róla, hogy "arkheiropoiétosz", azaz "nem emberi kéz által készült". A legkisebb vita nélkül a tárggyal azonosítják, amit V. Abgár kapott Jézustól. Felépítik Edesszában a Hagia Sophiát, ahol az ereklyét tartják. Ettől kezdve a Krisztust középen elválasztott hajjal és szakállal, érett férfiként mindig köralakú háttér előtt ábrázolják.

544. után: Mandylionnak nevezik. Ekkor már szentnek tartják, egy hatodik századi forrás szerint megmentette Edesszát a perzsák támadásától.

639. Noha a város a muszlimok hatalma alá kerül, a Hagia Sophia katedrálisban lévő Mandyliont csodálják és imádják.

943. A bizánciak megtámadják a várost. 200 muszlim fogoly szabadon bocsátása, 12 000 ezüst és a Mandylion az ára annak, hogy megmeneküljenek.

944. augusztus 15.:Konstantinápolyba kerül az ereklye. Még összehajtván van, valószínűleg senki se tudja, hogy nem csak az arc, hanem az egész test látható rajta.

1025. körül: Először tűnik fel az a kép, hogy a halott Jézus egy lepelbe fektetve fekszik. (Wilson szerint talán valaki kivette a keretből és kihajtogatta, hogy újrakeretezze. Az irodalmi adatokból nem lehet arra következtetni, hogy ekkor ki is állították és a nagyközönség is láthatta.)

1058. Egy keresztény arab író azt említi, hogy a Mandyliont látta a Hagia Sophiában. A bizánciak is szentnek tartották.

1146. A török muszlimok lerombolnak minden keresztény templomot, de a Mandylion biztonságban van a Pharos kápolnában.

1203-ból származik a következő feljegyzés a Lepelről: Robert de Clari francia keresztes lovag beszámol arról, hogy látta azt, melybe egykor "Urunkat takarták, minden pénteken ki volt állítva arccal fölfelé, hogy Urunk alakja világosan látható legyen". Majd így

folytatta: "senki sem tudja, sem görögök, sem franciák, hogy mi lett ezzel a lepellel, miután a város elesett". Az "alakja" szó sok vitára adott lehetőséget, nem tudták hogy az arcról vagy az egész alakról van-e szó.

1204-ben a keresztesek kifosztották a várost, az ereklyének nyoma vész. Közel 150 évig nincs hír róla. Bár nagyon sok ereklye került ekkor Nyugatra, de nincs biztos forrás arra nézve, hogy ez is.

Néhányan feltételezik, hogy a templomos lovagok vitték magukkal Franciaországba, legalábbis a XIII. század végi pletykák szerint. Irodalmi adatokból arra is lehet következtetni, hogy a vászon a rejtélyes arcképpel keretben volt ekkor, a legendák szerint ugyanis a templomosok egy titokzatos fejet imádtak.

A Lepel első ismert francia tulajdonosa Geoffrey de Charney templomos lovag. Ismert, hogy a templomos rendet felszámolják, nagymesterüket Jacques de Molay-t Geoffrey de Charnay-val együtt máglyán elégetik. A kincstárukat előzőleg elmenekítették, nem találni azt a titokzatos fejet, amiről a legendák szóltak. Mivel eretnekség vádja miatt végezték ki őket, nyilván nem siettek közzé tenni, ha birtokukban volt a Lepel.

A Charney család utolsó tagja gyermektelen volt, így 1453-ban a Lajos, Savoy hercegére ruházta az ereklyét. (2)

1357-ben történik az első nyilvános kiállítása, ettől az időponttól folyamatosan nyomon követhető a sorsa. Ettől kezdve már nem a Mandyliion portréről, hanem a Lepelről beszélnek.

1578-ban Savoy hercege Torinóba vitte a leplet.

1983-ig a lepel a Savoy család birtokában maradt, II. Umberto olasz király haláláig. Ő végrendeletében a Szentszékre hagyta, azzal a feltétellel, hogy nem mozdítták el a helyéről, ahova 1578-ban került.

Bunyevácz Zsuzsa